

REFERAT FINAL

cu privire la gradul de omogenitate a unităților de învățare din
Ghidul metodologic de predare a fizicii
Clasa a IX-a

Ghid metodologic pentru clasa a IX-a se adresează profesorilor care predau disciplina Fizică, oferindu-le acestora o nouă viziune asupra procesului de predare-învățare-evaluare: construirea unităților de învățare cu ajutorul unor noi strategii didactice asociate acestor unități.

Verificarea unităților de învățare a urmărit:

- modul în care strategia didactică asociată unei unități de învățare contribuie la formarea competențelor specifice ale programei școlare în vigoare pentru clasa a IX-a;
- formularea temei unității de învățare;
- concordanța între conținuturile abordate în cadrul unității de învățare și conținuturile conceptuale ale programei școlare în vigoare pentru clasa a IX-a, repartizate unității de învățare respective;
- corectitudinea științifică a conținuturilor abordate în cadrul unităților de învățare;
- formularea obiectivelor vizate în cadrul unității de învățare, pentru strategia didactică asociată unității de învățare respective;
- succesiunea logică a lecțiilor în concordanță cu secvențele unității de învățare;
- prezentarea activităților de învățare, bazate pe metodele specifice dezvoltării gândirii critice, prin descrierea sarcinilor de învățare pentru conținuturile abordate în cadrul unității de învățare;
- indicarea surselor bibliografice.

S-a constatat că au fost respectate de către coordonator recomandările și observațiile punctuale cuprinse în referatul inițial. În acest mod s-a realizat o revizuire generală a Ghidului metodologic pentru clasa a IX-a, conform sugestiilor propuse: au fost corectate obiectivele vizate în cadrul unității de învățare; conținuturile repartizate unității de învățare au fost revizuite conform conținuturilor conceptuale ale programei școlare în vigoare; au fost realizate modificări ale unor activități de învățare bazate pe metodele specifice dezvoltării gândirii critice; sarcinile de învățare propuse spre modificare au fost corectate, clarificate, înlocuite sau eliminate; au fost revizuite, în Anexă, competențele specifice ale programei școlare pentru clasa a IX-a repartizate pe secvențele unității de învățare.

Constatări rezultate ca urmare a revizuirii Ghidului metodologic pentru clasa a IX-a

Strategiile didactice asociate unităților de învățare pentru clasa a IX-a sunt: **Investigația științifică, Descoperirea dirijată, Modelarea.**

Fiecare *strategie didactică* asociată unei unități de învățare vizează un set de *obiective pedagogice* ce trebuie realizate de către elevi pe parcursul unității. Sunt precizate pentru fiecare *strategie didactică asociată unei unități de învățare* **Obiectivele vizate în cadrul unității de învățare.**

Tema unității de învățare

Temele exprimă confruntarea elevilor cu situații-problemă, ele sunt formulate prin enunțuri atractive pentru elevi, motivante pentru elevi, sunt adresate elevilor la începutul unității de învățare (ca sarcini complexe pe termen lung) și la începutul lecțiilor (ca sarcini pe termen mediu).

Conținuturile: sunt conținuturile conceptuale ale programelor școlare în vigoare repartizate unității de învățare. Conform *programei școlare pentru clasa a IX-a/3458/9.03.2004*, conținuturile sunt cuprinse în capitole și împărțite în cadrul unui capitol în unități de conținut.

Conținuturile repartizate unei unități de învățare au fost scrise ca în programă și marcate cu **bold**. În cadrul unei unități de conținut, conținuturile au fost detaliate de autori (pentru că nu există în programă o repartizare a acestora pe lecții).

Conținuturile care formează secvența de **curriculum diferențiat** au fost marcate cu asterisc (*).

Conținuturi suplimentare introduse de autori au fost marcate cu dublu asterisc (**) și redactate *cursiv*.

Lecțiile: fiecare *unitate de învățare* este împărțită pe lecții în succesiunea etapelor strategiei didactice asociate. O lecție conține uneori mai multe secvențe de învățare, respectiv o secvență de învățare este parcursă uneori în mai multe lecții – în funcție de profil și specializare (F1-3h, F2-2h).

Fiecare lecție, din cadrul unei unități de învățare, începe cu o prezentare pe scurt a proceselor cognitive ce trebuie activate la elevi și a problemei care declanșează învățarea în lecția respectivă.

Activitățile de învățare

Activitățile de învățare bazate pe *metodele specifice dezvoltării gândirii critice* sunt descrise prin sarcini de învățare. Sarcinile de învățare asociate fiecărui conținut au fost diversificate de către autori.

Dintre metodele specifice gândirii critice utilizate în ghidul unităților de învățare propuse pentru clasa a IX-a sunt: „*Știu. Vreau să știu. Am învățat*”, „*Brainstorming în grup*”, „*Gândeți, lucrați în perechi, comunicați*”, „*Interviul în grup*”, „*Investigația în grup*”, „*Schemă neliniară*”, (Ciorchine structurată) „*Eseul de 5 minute*”, „*Prelegere interactivă*”, „*Interviul în perechi*”, „*SINELG*”, „*Ciorchinele*”, „*Mozaic*”, „*Harta conceptuală*”, „*Tabelul conceptelor*”, „*Turul galeriei*”.

Fiecare unitate de învățare are prevăzută **1 oră de evaluare finală**. Unele din aceste ore pot fi folosite și pentru rezolvări de probleme, recapitulări și evaluări finale (eventual pe capitole).

Numărul de ore pe an școlar prevăzute în planul-cadru de învățământ pentru programa **F1-3h** este **3 ore** pe săptămână. Numărul de ore pentru toate unitățile de învățare propuse pentru **clasa a IX-a F1-3h** este **99 ore**, din care **16 ore de evaluări finale**.

Numărul de ore pe an școlar prevăzute în planul-cadru de învățământ pentru programa **F2-2h** este **2 ore** pe săptămână. Numărul de ore pentru toate unitățile de învățare propuse pentru **clasa a IX-a F2-2h** este **57 ore**, din care **12 ore de evaluări finale**.

În **Anexă** sunt prezentate *competențele specifice* ale programei școlare pentru clasa a IX-a repartizate pe secvențele unității de învățare: competențele specifice ale programei școlare în vigoare au fost trecute ca în programa școlară; competențele specifice care formează secvența de **curriculum diferențiat** au fost marcate cu asterisc (*); competențele specifice suplimentare au fost marcate cu dublu asterisc (**) și redactate *cursiv*.

Competențele specifice suplimentare introduse de autori pentru conținuturile facultative au fost formulate după modelul din programă.

Abordarea acestui mod de desfășurare a orelor de fizică are impact asupra procesului de predare-învățare-evaluare, iar prin utilizarea metodelor specifice gândirii critice, elevii: observă fenomene, culeg și înregistrează observații referitoare la acestea; realizează aplicații experimentale pe baza unor instrucțiuni; formulează răspunsuri pe baza a ceea ce știu consultând diferite surse; alcătuiesc grupuri de lucru pentru verificarea ipotezelor/ variantelor de răspuns, colectează probe pentru verificarea răspunsului, formulează observații preliminare, organizează datele în moduri diverse, expun concluziile în fața clasei; sintetizează datele obținute, disting reguli/ pattern-uri în datele colectate, reformulează observațiile anterioare; analizează datele credibile, testează explicațiile pe alte cazuri particulare și realizează previziuni; argumentează rolul unor tehnologii în diferite ramuri de activitate; expun produsele realizate etc.

Acest ghid oferă o viziune diferită asupra a ceea ce încercăm să facem ca profesori și a felului în care putem realiza aceasta.

Referent,
Profesor Bratu Rodica